

แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดหลอดเลือดดำส่วนปลายอักเสบในผู้ป่วยที่ได้รับยากระตุ้นความดันโลหิต หอผู้ป่วยอายุรกรรมหญิง 1 โรงพยาบาลลำปาง

ชื่อผู้พัฒนาแนวปฏิบัติ นางสาวตรีทิพ ต๊ะแบ่งปัน

หลักการและเหตุผล: ภาวะหลอดเลือดดำอักเสบ (phlebitis) เป็นภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญของการบริหารยาทางหลอดเลือดดำ โดยเฉพาะในผู้ป่วยที่ได้รับยากระตุ้นความดันโลหิต (vasopressors) หอผู้ป่วยอายุรกรรมอุบัติการณ์ของหลอดเลือดดำส่วนปลายอักเสบในผู้ป่วยที่ให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ ระหว่างปี 2565 – 2568 ร้อยละ 5.47%, 2.41%, 2.57%, 1.41 ตามลำดับ เป็นเหตุให้พัฒนาแนวปฏิบัติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการเกิดหลอดเลือดดำส่วนปลายอักเสบในผู้ป่วยที่ได้รับยากระตุ้นความดันโลหิต

วิธีการศึกษา: สืบค้นเอกสารวิชาการที่เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2020-2025 โดยใช้คำค้นหาหลักฐาน PICO ประกอบด้วย Population: ผู้ป่วยในหอผู้ป่วยอายุรกรรมที่ได้รับยากระตุ้นความดันโลหิต (vasopressors) ทางสายให้สารน้ำส่วนปลาย และมีอายุ 18 ปี ขึ้นไป Intervention: แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดหลอดเลือดดำอักเสบ ประกอบด้วย การประเมินภาวะสุขภาพ การจัดการ การปฏิบัติการพยาบาล การให้ความรู้และคำแนะนำ Comparison: การดูแลตามแนวปฏิบัติมาตรฐานทั่วไปโดยไม่มีการป้องกันเฉพาะ และ Outcome: อุบัติการณ์ของการเกิดหลอดเลือดดำอักเสบ ภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรง และความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการดูแล พัฒนาแนวปฏิบัติโดยใช้หลักการของสภาวิชาชีพด้านการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1999) และจัดลำดับความน่าเชื่อถือตามเกณฑ์ของ Melnyk & Fineout-Overholt (2023) สังเคราะห์และยกร่างแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ในระหว่างเดือนมกราคม - เดือนพฤษภาคม 2568

ผลการศึกษา: พบผลงานวิชาการที่ตรงกับเกณฑ์ PICO กำหนด จำนวน 9 เรื่อง จำแนกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1). การประเมินภาวะสุขภาพ 1 ข้อ คือ การประเมินปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดภาวะหลอดเลือดดำอักเสบ 2). การจัดการ โดยใช้ Visual Infusion Phlebitis (VIP) Score สำหรับการตรวจสอบและประเมินหลอดเลือดดำอักเสบ (phlebitis) ที่เกิดจากการให้สารน้ำส่วนปลาย 1 ข้อ 3). การปฏิบัติการพยาบาล 3 ข้อ ได้แก่ ก่อนให้ยา ขณะให้ยา และหลังให้ยา รวมทั้งการติดตามอย่างต่อเนื่อง 4). การให้ความรู้และคำแนะนำ 4 ข้อ และ 5) การบันทึก 1 ข้อ

สรุปผล: แนวปฏิบัติทางการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดหลอดเลือดดำส่วนปลายอักเสบมี 5 ด้าน ได้แก่ การประเมินภาวะสุขภาพ การจัดการ การปฏิบัติการพยาบาล การให้ความรู้และคำแนะนำ และการบันทึกทางการพยาบาล

การอภิปรายผล: แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อป้องกันการเกิดหลอดเลือดดำส่วนปลายอักเสบในผู้ป่วยที่ได้รับยากระตุ้นความดันโลหิต หอผู้ป่วยอายุรกรรมต้องอาศัยการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ การทำงานเป็นทีม การประเมินที่ครอบคลุม การจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติด้วยเทคนิคปลอดภัย การติดตามอย่างใกล้ชิด และการบันทึกที่มีคุณภาพ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการเพิ่มความปลอดภัยของผู้ป่วย

ข้อเสนอแนะหรือการพัฒนางาน: วางแผนดำเนินการประเมินคุณภาพแนวปฏิบัติ ด้วย AGREE II และทดลองใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลเพื่อประเมินผลลัพธ์ทั้งด้านผู้ป่วยและระบบบริการ